

UNEN KAIVO

KAARLO SARKIA

UNEN KAIVO

RUNOJA

PORVOO * HELSINKI

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖN
KIRJAPAINOSSA PORVOOSSA
1936

ELÄMÄ JA KAUNEUS

ELÄMÄ JA KAUNEUS

Sun puolihämärässä unten näin,
oi kauneus, kun huikaisten sa väikyit,
tuhansin hohtokivin kimmeltäin
kuin sarastuksen aikaan lukinseitti.
Mut arkivaloan kun päivä heitti,
näin ihanuutes tyhjään häipyvän.
Todellisuuden kosketusta säikyit.
Kun päivään elämän
sun viedä halusin, niin kuoli tässä,
mik' eli haaveen aamuhämärässä.

Sa lilja olet raskasteräinen,
on kukkas painoon vartes liian hento.
Sun heteissä on tuoksu korkeuden,
jok' aistit valloittaa ja sielun hurmaa,
mut arjen henkäys sun pienin surmaa.
Tai kupla olet kirkkain, kuultavin,
kun ilman laineilla sen keinuu lento,
niin värein tuhansin
se läikkyy, loistaa purppuraa ja kultaa,
mut särkyy kohta, kun se koskee multaa.

Mun olet, kauneus. Maan elämää
miks elää tahdon, kaipaam ihmiskyliin?
Miks ikävöin sun vereen yhdistää,
maan päivät verhota sun tähtipukuus?
Et tänne jää, sa kuulut taivassukuus.
Iäinen, tuskallinen arvoitus:
Kun luonas oon, ma kaipaam mullan syliin,
mut riemus multa vie se kaipaam.
Maan yöstä kaipaam taivaas ihanuuteen,
sen saan ja halaan mullan tuskaan uuteen.

On tervapääsky pitkäsiipinen
iäksi ilmain mereen karkoitettu.
Se janonsakin viihtää lentäen
ja torniin korkeaan luo leposijan.
Mut joskus ylhäisen tuon katselijan
tavoittaa kaipaus luo tumman maan,
niin ikävöi tuo lentoon tarkoitettu
maan multa tuoksuvaan,
niin vastustamaton sen valtaa kaipuu,
se että lennostaan maan syliin vaipuu.

Mut syli mullan tumma, lämpöinen
tuhoksi oudon saapujan se kääntyy.
Sen jalat pettävät ja siivet sen
niin kantavat, nuo, jotka pilviin saakka
sen nosti leikiten, nyt on vain taakka.
Takaisin ikävöiden vapauteen
se hullun sydämensä tähden näänny,
jos sitä harteilleen
ei tempaa tuulispää tai kypärälleen
ja taivaan tuuliin heitä sitä jälleen.

Meressä ilmain kaipaukseton,
hopeinen pilvi ui, ja sille avoin
koin, iltaruskon ruusuportti on,
yön tuuli keinussaan sen uneen soutaa.
Mut viikot, kuut jo keستettyään poutaa
se sähkön kullan valkeuteensa joi,
punaiseks tummui rypäleiden tavoin,
löi tulta, salamoi
ja raskain kaarroksin päin maata leijuin
luo ikävöi maan maahisten ja keijuin.

Ja janoavaan multaan toukokuun
se syöksyi, kohiseva, runsas sade,
maan kohtuun vajotakseen salattuun,
sen tummaan voimaan kirkkautensa liittäin,
sen hedelmöittäen, sen kanssa siittäin
sen yöstä nostaakseen maan kukkain päät.
Mut kevätahava sen kuivas kade,
ei ahnaat hellesäät
sen vilvoitusta suoneet mullan vaivaan,
vaan usvaks nostivat sen tuuliin taivaan.

Oletko, elämäni kauneus,
siis valhe vain ja virvaleikki harhain,
vain viekas katinkultakimallus?
Mi totta on, se arjen kouran kesti.
Siis valhetta! Ei, totta tuhannesti!
Pakosta aikain ainut vapahdus,
sa sama öin ja päivin, myöhään, varhain,
iäinen kauneus,
sa totta olet, totta sinä yksin,
vain sinä, lunastettu kärsimyksin.

Jos totta et, vaan valhe — olkoon niin!
Jos harhaa, tahdon harhassa ma elää.
Niin heittäydyn valheen pyörteisiin,
totuuden kompassista vallan luovun,
niin huumaudun viinistä ja juovun,
ett' tuoksut kalpenee maan riemujen,
ja avaruus kun ympärillä helää,
valosta totuuden
sun hurmaas nukkuen, kun viisaat valvoo,
sua, ylväs valhe, sydämeni palvoo.

Oi loimu kauneuden auringon,
mi tulinuolin sydämeeni ammut,
mua polta vain, sun liekkis riemu on,
ikeestä pääsy ahdingon ja pelon.
Ihanne kauniin, puhtaan, suuren elon,
majakka yöni, riittää kun sa näyt.
Mun päättyy päiväni, kun sinä sammut.
En pyydä, että veren liittoon käyt.
Oi Phoenix korkeuden, vain keinu siellä,
komeetta vapaa kaikkeuden tiellä.

Sun valoas ma silmin juoda voin.
Mut raskaan punainen ja tumman lämmin
on hyskyävä laine valtimoin,
maan puoleen ainiaan se minut painaa.
Miks, ihanteeni, mulle myös et lainaa
— kun onni korkeudessas kukkii vain —
sydäntä, joka keinuis viileämmin
— kuin laineet hattarain —
sen punaista ja ikävöivää lihaa,
sen tummuutta kun kirkkautesi vihaa?

SYYSKUUN KUKKIA

SYYSKUUN KUKKIA

En kuule ääntäs sun, en kättäs saa, kun herään
syyskuisten punertuvain aamuin koissa.
Koin liekki hulmahtaa leukoijan helmikerään
ja malvat puuntaa verikarpaloissa.
Oot poissa.

Mut kukat muistojen, niin suuret, vuoron perään
tajuntaan puhkeaa ja nousee silmän terään.
Pian nukkuu yrtit maan jo hangen palttinoissa,
mut veren purppuroissa
vain yhä loimuaa nuo kukat syksyn erään.

LÄHTENEELLE

Minun silmiini lainasit valon,
kauttasi näin valon muun.
Kun lähdet,
kajo auringon, kuun
sammuu ja tähdet,
synkeys saartaa talon.

Läpi multani uit, kevätuoksu,
maan tomun kukkivaks teit.
Nyt kevät
ei koita, sen veit,
yöt pitenevät,
lohduton on ajan juoksu.

Läpi tuhkaní soit, tulihuilu,
kaikkeus soi kerallas.
Mitä kuulen
sinun poistuttuas?
Humusta tuulen
soi yön äänetön kuilu.

KULTAA

Sinä kaukana, kaukana siellä,
sinun vuokses on sieluni lohnuton.
Syyslehtien matto tiellä,
tuo kullanraskas, en kiellä,
kuva tuskani on,
kuva rikkaan tuskani on.

Ei yhtään kukkaa loista
tien varrella tulista, huumaavaa.
Minä muistan syksyä toista,
sitä kukkivaa, aurinkoista,
hymys kruunaamaa,
hymys neilikan kruunaamaa.

Otit takaisin kukkas multa,
mitä annoit, sinun sen ottaa soin.
Olen täynnä ikävän tulta,
se on niinkuin raskas kulta:
Minä elää voin,
minä almutta elää voin.

SYYSYÖN FANTASIA

Syysrusko loimuaa.
Jo päivä laski
syysmetsän vaikenevan taa.
On taivas lännessä kuin vaski,
pään yllä harmaa lyijy.
Puutarhan puiden alle valahtaa
yö väritön, mut kukkamaa
jää hehkumaan kuin kirkas ryijy.
Pääkäytävien poppelit
pudottaa joskus kultalehden.

Käy liekehtivät kukat jäähän,
kuin verta hyytynyttä vuotais terät.
Luo viime ihanuuttaan asterit
ja georgiinit saran päähän,
jää silaa tummat orvokit,
leukoijain pienet helmikerät.

Hyy kiertää hävitystä tehden
ja sataa maille kylmän hopean.
Jo rusko sammui taivaan rantamalta,
jo hämy ympäröitsi kuistin.
Ma varjostosta kaiteen humalan
näin kukkain liekehtivän kuoleman
ja kuolleen rakkautes muistin.

Mut mitä hehkuu lehmuksien alta?
Kuin kaksi silmää sieltä loistaa.
Ne on kuin tummat, surulliset orvokit,
ne suurtuvat, ne selkenevät,
ne imee katseeni kuin magneetit,

ne lähestyvät, värisevät.

Ne tunnen — enkä niitä tunne.

Mun tuska valtaa. Paetako? Kunne?

Ne lähestyy, ne kivun, kylmän poistaa.

Jää jano ainut: nähdä pohjaan niiden.

Kuu nousee kehrin punaisin ja suurin,

nyt puisto lumottu on linna hiiden.

Oi tulkaa, silmät, tuta tuskan uuden

ma tahdon, nyrkein lyödä rintaan muurin,

tuon ikuisen, tuon julman salaisuuden!

Kuu hiipii ylemmäksi härmää kylväin.

Nyt käytävien siltaa marmorista

puut saartaa hopeaisin pylväin,

mut silkinmusta varjossa on yö.

Hiusaallokkoas kosken samettista,

suin imen hengitystäs kuuraa,

ma melkein kuulen, kuinka suones lyö

ja tunnen viivat nuoren vartalosin.

Tää outo läheisyys sun olentosi

mun niinkuin viini tuntematon huuraa.

Kun sua suutelen, kun kumartuu sun
pääs olalleni — kukkalunta ruusun
nään ohimoillas! Valveillako en?
Tää mitä onkaan? Aivan valkoinen
on puisto! Kukassa puut kaikki viel' on
ja lämmin, hämyinen on suviyö
ja kasvojani vastaan tuoksu kielon
yötuulen myötä pyörryttäen lyö
ja yli virran kiirii laulu rastaan.

Taas tunnen läheisyytes ainoastaan
kuin juopumuksen suloisen.
Mun vartalooni kiertyy lämmin käsi
ja painaa minut vasten sydäntäsi.
Sa kallis, kuinka lyökään sydämesi!
Ja yöhön tulvii lintukuoron ääni,
soi puisto kohisten kuin nousuvesi,
puut tuoksunkylläisinä kukoistaa.
Kuin outo valmujuoma täyttää pääni —
en huumausta tiedä suloisempaa.
Mun tomustani paino katoaa,
mun käsivartes niinkuin tuuli tempaa.

Me ylle kohoamme puiston.
Jää kauas jasmiinien kukkasumu,
puu ruhtinaallisinkin, saarnivanhus.
Jo latvoissa käy aamutuulen humu
ja kimalaiset saapuu parvittain.

Oi minne vie mun ihmeellinen tanhus?
Ken oot? Lien kadottanut maisen muiiston.
Ken ympäröi sun otsas tähtisoljin?
Se totta liekö, että maata poljin
ma tomujaloin joskus? Tunnossain
on nousemisen autuus vain.

Maa katoaa ja laulu lintujen
ja tuoksu puiden. Jostain tulvien
lyö ylitsemme hyöky valon uuden.
Vain sokea, min silmät aukeais
keväiseen aamuun, täysin tajuais
tään valkeuden ihanuuden.
Lien itse näköni nyt saanut vastal
Soi ilma musiikista valtavasta,
on harppunamme avaruus,
lepäämme hartioilla sävellaineen.

Nyt olen vapaa kammitsasta aineen,
nyt selvinnyt on julma salaisuus.
Mun valtaa kirkas hymyily.
Et outo enää, yhtä kanssa oon.
On nimes Rakkaus ja Täyttymys,
sun kanssa lennän aurinkoon.
Kun kiersit minut käsivarsiis kuumiin,
maan tomukuori ympäriltäin suli,
kuin vaatteen heitin kahlitsevan ruumiin.
Nyt tunnen vapauden autuuden,
nyt sielu hulmuu kuin puhtain tuli.

— — —

Soi tieltä äänet ohikäyvän väen,
ma siihen hätkähtäen herään, näen:
puutarha — lumesta on valkoinen.

ANTEEKSIANTO

Sen mitä minulle väärin teit,
kerran kun vannoit: »ikuisesti!»
anteeksi sinulle annoin jo ammoin.
Kauan jos parantumistani kesti,
kauan jos kuljinkin raajoin rammoin,
taakan — sen tunnustan avoimesti —
valasi rikkoen minulta veit.
Kuljen nyt ihmeen kevyesti.

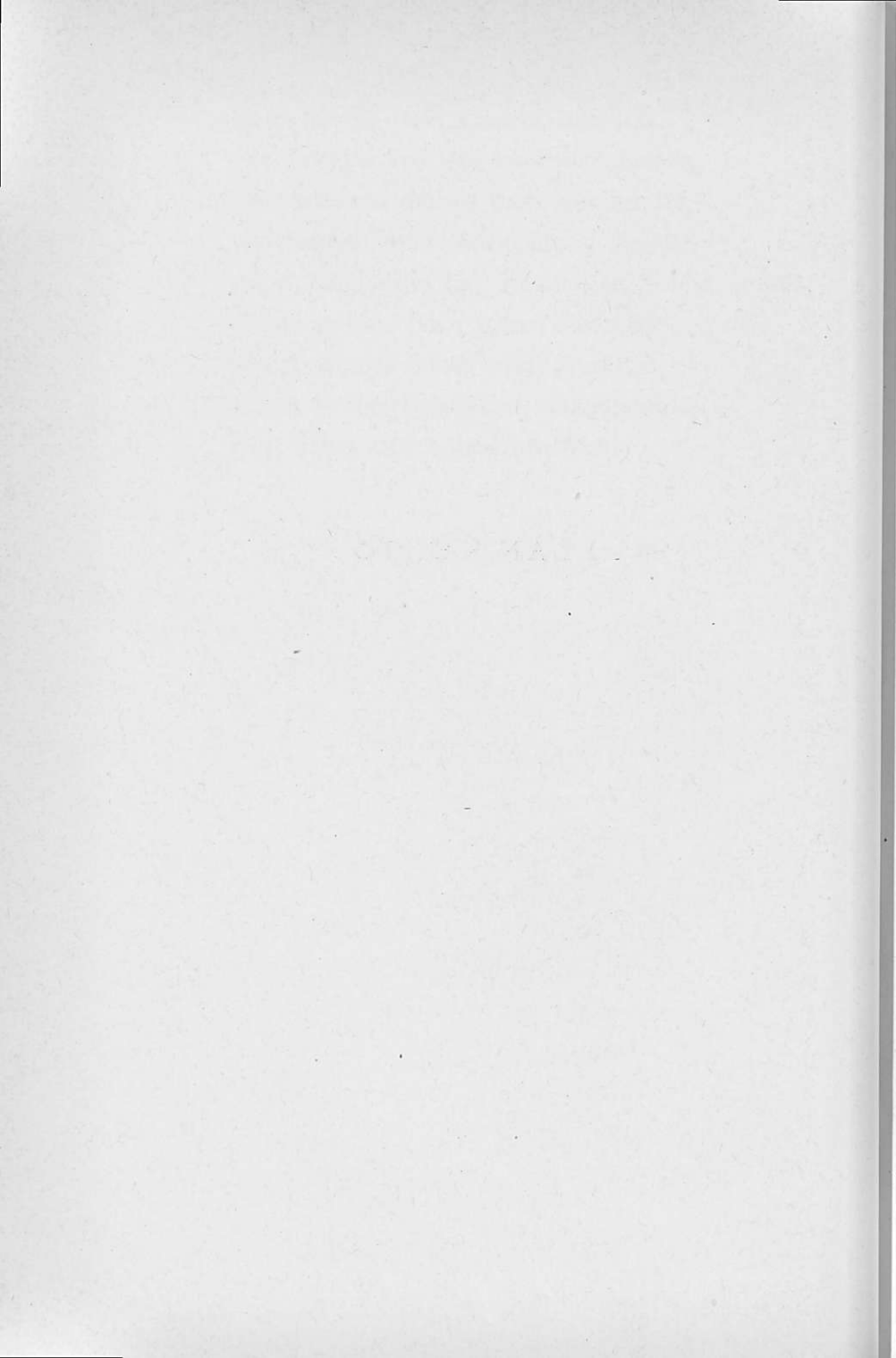
Kaiketi sen mitä kärsiä voit
siitä kun vannoin: »ikuisesti!»
sinäkin mulle jo anteeksi soit?
Jos sinä selvisit lievemmin vammoin,
iloitsen kaksinkertaisesti.

HELTYMYS

Jos mentyä vuotteni harharetken
sen tuokion taas olet luonani, milloin
kodin valkaman nään, rakas, suutele silloin
minun suutani valjua, kylmenevää
niin hellästi kuin teit sen onnemme illoin.

Veres lämpö mun vereeni läikähtää,
tulenliekkinä lyö läpi kuoleman hetken,
elon kirkkain muisto mun silmiini jää,
yli vuotteni mun sädekeilan se heittää,
valon huippuihin luo, mut kuilut yöhön peittää,
ruman polttaa pois, pahan sovittaa.
Hymy silmies uneen mun tuudittaa,
nukun pois nykyhetkeen rakkautemme
kuin iltana ensi kohtaamisemme.

MULLAN KEHTO

KEHTOLAULU

Nukkuos, lapsi, maaemon kehtoon,
raskas on oppia askelten taito.
Päivä jo painuu varjoihin ehtoon,
ruokki sun maaemon musta maito.

Nukkuos jälkeen pettävän leikin,
kuunsäde tarttui sun untesi leijaan.
Maa mitä antoi, maa mitä veikin,
nukkua saat sinä tähtien heijaan.

Nukkua saat sinä tuulien pesään,
unestas ei meno päivien muutu.
Suvesta talveen, talvesta kesään
mahtava keinuu maailman tuutu.

Nukkuos päivästä tuskan ja pelon —
vain unen varjo on elämäs tie, kun
ylitse syntymän, kuolon ja elon
huomassa keinut tähtien liekun.

LAULU

Jos sylissä, oi pimeys,
jo sylkähdellä saisin.
En silmin nää maisin
ma mitään kauniimpaa
kuin tumma hyväily.
Min aavistaa taisin,
sen saisin
sun helmassas täysin omistaa.

Jos kehdocsas, oi hiljaisuus,
jo keinua ma voisin.
Jo nukahtaa soisin
sun soittos hyminään.
Sois hämylaulus uus
niin täydelleen toisin,
niin toisin
kuin kaikki laulut maailman tään.

Jos laineillas, oi unhoitus,
jo soutaisin kuin lastu.
Ei riemu sinne astu,
suru hiivi ei maan,
siellä outoa on kaipaus,
ei kyynelin kastu,
ei kastu
siellä silmäluomet milloinkaan.

HYVÄÄ YÖTÄ

Keväällä viel' yhteen
suveen jäädä anon.
Tahdon yhden lyhteen
syksyyn koota, sanon.
Aamut aittaanpanon

kylmät ylentyvät.
Miss' on, sielu, satos,
missä heelmäs hyvät?
Hallan kouriin katos
kaikki kalliit jyvät.

Totta yksi vain on:
Multaa olla halaan.
Alta valveen painon
alku-uneen palaan.
Tämä säädös lain on

täynnä lohdutusta:
Päässä turhan tieni
unta, unohdusta
lupaa kehto pieni,
mullañ kehto musta.

Kupees, sielu, vyötä!
Vaiva elon, runon,
kaikki hukkatyötä.
Uni syvä mun on,
kaikki, hyvää yötä!

MAALISKUINEN AURINGONLASKU

Metsän latvoilla
ihmeellisesti
hymyät, kirkas,
maillesi mennän.

Hymyät, ylhäinen,
ihmeellisesti
pimeän jälkeen
pitkän ja raskaan.

Sieluni mullasta
nostavat ujut,
kalpeat idut
puoleesi päitään.

Pimeää vielä
saavat ne kestää,
mutta sa hymyät
painuessasi

luvaten niille
päivä päivältä
laajemmat kaaret,
kirkkaamman katseen,

luvaten ihanan
valkeuden juhlan,
sädemaljan runsaan,
yltäläikkyvän.

Rakkautes suuri,
tajuamaton
lapsilles meille
on, valituillesi.

Valkeutes saamme
ja pimeyden vuoroin,
loittonet vain sinä
taas palatakses.

Valoa kestää
varjotonta
ei tomu ihmisen
voi väsymättä.

Jumalat yksin
valvovat valossa,
jumalten rakkaus
ihmisen polttaa.

Pimeyttä janoavat
ihmisen silmät,
siimestä kaipaavat
ihmisen kädet,

ei tomuhuulet
voi tulijuomaa
jumalien juoda
hiiltymättä,

elleivät välillä
vasten jäätä
viileää jäähtää
polttoaan saa ne.

Suuri on hyvyytes,
ihmeellinen,
hymyät, ylhäinen:
Luoksenne palaan,

ain' ihanampana
hehkuva silmäni,
liekehtivä sydämeni
lähestyy teitä.

VALOHÄMYÄ

Puhui mulle unieni sielu:
Mioletön, ken elämäänsä vihaa,
niinkuin mies, ken ruoskii omaa lihaa.
Elämä on unelmies multa,
kaunis kasvaa alta tuskan paineen,
ja kun pääset vankilasta aineen,
loppuu myöskin unelmasi sulta,
kaiken ahmaa pimeyden nielu.

Rakastaa sun tulee elämätä,
sitä varten sinut isäs siitti,
sitä varten sinut äitis kantoi,
vaikka painoi häpeä ja hätä,
sentään elämänsä siitä kiitti,
että sulle elämän hän antoi.

Tahdon, elämäni, sua kiittää:
Kiitos, että tyhjästä mun kannoit
jäseneksi kauniin ihmissuvun,
että ihmissilmät mulle annoit
valmistuneet monin sukupolvin
kauneuteen alla taivaan holvin,
kiitos, että unta niille riittää,
siksi kunnes alta ilmain kuvun
täytyessä päivieni luvun
korjuumiehen viikate mun niittää.

Rakastaa sua tahdon, mahti elon,
siksi että sokkeloissa harhain
epätoivon tuta sain ja pelon,
että kädestäni riistit varhain

mikä mielestäni lahjas parhain,
rakastaa siks että mulle voiman
annoit heikkouden kammitsoiman,
että viinissäsi toinen puol' on
etikkata kivun sekä kuolon,
että kuitenkin, kun kaipaan varjoon
kuoleman ja lahjas sulle tarjoon
takaisin, sen jälleen sulta saa mun
sieluni, ain' annat uuden aamun.

KAUNIILLE VELJILLE

MUODONVAIHDOS

Näät korenon
veen yllä kimmelsiipisen.
Smaragdit on
sen silmät, ruumis neula kultainen.

Mut missä niljainen on lätäkkö,
olento ruma nää,
rutainen, sarvipää,
kuin pieni, rietas lohikäärmeensikiö.

Kuin painajainen yössä rapakon
se murhaa, verta juo,
siks kunnes luo
se kerran yltään rumuutensa naamion

ja korenon
näät kauniin, kimmelsiipisen.
Smaragdit on
sen silmät, ruumis neula kultainen.

VIULU

Olin virittämätön viulu,
minä särisin, soida en voinut.
Sanas kuulin: »Ei kauha, ei kiulu
ole koskaan soinut.»

Suru pingoitti kielten nauhat.
Tuli vuorien tuulet lauhat.
Mua kuule: en kauha, en kiulu,
minä soin, olen viulu.

KAUNIILLE VELJILLE

Kun olin ruma ja nilkku,
kun kärsimysten häkkiin minut lukitsivat kohtalon teljet,
välinpitämättöminä ohitseni kuljitte, kauniit veljet,
näkyi silmistänne kylmyys ja ilkku.

Kun ympärilläni sarvinen vanne
minä kauneuden imagoa odotin rumuuden kotelossa,
te viivytte täydellisyytenne kammiossa
omahyväisyyden kynttilät ikkunassanne.

Kun vailla kuorta
minä, äyriäinen, kannoin kärsimyksen vuotta,
kun tomussa viruin, ihminen, hartioillani kohtalon risti,
odat ylenkatseen, ivan mua kipeästi sydämeen pisti.

Kun itkin heikkouden kuumia kyyneleitä,
minut, vaarallisen, lujemmin kahlitsitte penseyden
kylmin köysin.

Kun kapaloni katkoin, kun tien omaan voimaani löysin,
kukaties minun velvollisuuteni on kiittää teitä.

VARJORUKKI

RUKKILAULU

Päiväsen läikkä on valahtanut lattiaan.

Yllä sen vallaton
kultatomu hyörii.

Pakkanen ikkunaan loihtinut on kukkamaan.

Äiti sen luona on,
rukin kehrä pyörii.

Polkimen jalka saa nousemaan, laskemaan,
käsi käy ees ja taas,
käämi langan käärii.

Päivä paistaa ikkunaan. Rukin humu unnuttaa.
Ylös, alas kimmeltäin
kultatomu häärii.

Surinaan keinuvaan leikistänsä unohtuu
pikkumies naurusuu,
haavemaahan siirtyy.

Terheneen kultaiseen Robinonit, Ruususet,
Soorian, Moorian
kaariportit piiryy.

Päivän juova sumentuu. Kultatomu häviää.
Hämärään äiti jää.
Tuvan ruutu huurtuu.

Veitsi kuun ruudun taa kiiluvana kohoaa.
Varjot kasvaa laipioon,
jättiläisiks suurtuu.

Havahtuu unistaan kauhistuen poikanen.
Kuni lukki hirmuinen
hämysiimaa hiertää
käsi vasten ikkunaa. Varjorukki humajaa
suunnaton: kohtalon
jättikehrä kiertää.

KAIN

Lepoa ei maan päällä,
rauhaa ei päällä maan.
Kotia sulla ei täällä,
maantie vaan, maantie vaan.
Yösi ja tarjotaan,
aamulla katto jo painaa.
Haudassakaan, haudassakaan
lepäätkö, kun olet vainaa?

Syödä et, syyllinen suku,
syytönten pöydässä voi.
Öitäs et, kirottu, nuku,
korviis soi, korviis soi
lävitse lattian, voi,
seinäin ja oven ja teljen,
vaikeroi, vaikeroi
ääni murhatun veljen.

Lietta ei levottomalle,
kättä ei viihdyttävää.
Aution taivaan alle
tielles jää, tielles jää!
Askeltas jää livettä,
kuilut on ympäri syvät,
pimeää, pimeää,
muurit sen vain tihentyvät.

Uupumus ei suo rauhaa,
ei edes pimein yö.
Suonissa soi ja pauhaa,
sydän lyö, sydän lyö:

Nouse, kupeilles vyö!
Lihaas kuin poltinrauta
tuska syö, tuska syö
vielä, kun aukee hauta.

Haudassas olla et tuhkaa
saa kera luodun muun.
Huuto soi, syyttää ja uhkaa
murhatun suun, murhatun suun.
Rikki lyöt kirstusi laudan,
kirottuun
kulkuun käyt kohdusta haudan.

HUUTO

Yön tyhjä katu
ja lumi uus.
Yön hiljaisuus.
Ei askel kiveen satu.

Kuka huus?

Kuka yössä huus?

Yht'äkkiä valittavasti
kuka yössä nimeäni huus?

Se huuto vereni hyys,
mua vihloi luihini asti
minut kauhulla jähmettäin.

Minä väristen siihen jäin
ja näköni jännittäin
minä käännysin ääntä päin . . .

Ei ketään. Äänettömyys.

Kadun aution näin,
yön tuuli vain lunta pyyhkäs.
Minä uskalsin näin
taas kulkea eteenpäin.

Mut taas —
minun kävellessäin —
mut taas —
minun takaani päin
joku huus
minut kauhulla jähmettäin —
ihan selvään minua huus —
oli äänessä tuska ja vakavuus —
joku minua nimeltä huus
ja syvään, syvään nyyhkäs.

Minä väristen käännysin ääntä päin . . .

Ei ketään. Hiljaisuus.

*

Oi nuoruus, kuolleet luusi
valittivatko varjoista yön?
Kukaties mua Ihanne huusi,
jonka denaarista myön?

Tai kuuluiko vaikerrus
monen tallatun kauniin taimen?
Tilinteolle vaatimus?
Ole luonani yössä, Paimen!

Mua huusiko äitini hauta
unohdettu, kaukainen?
Mua armahda, Kaitsija, auta,
minä tietäni löydä en!

PAENNUT

Rakastinko sinua?
Tiedä en tuota.
Värisin, kun lähdit
sieluni luota.

Tiedän: kun lähdit,
et lähtenyt syyttä.
Kieltää on mahdoton
välttämättömyyttä.

Väistyi sieluni
sisimmäisin verho.
Nähdä et kestänyt,
pakenit, perho,

säikähdit synkkää
arvoitusta:
eteesi aukeni
yö sysimusta,

pimeän kuilun
näit, penikulmaa
syvemmän — pakenit
näkyä julmaa.

Rakastinko sinua?
tiedä en tuota —
värisin, kun lähdit
sieluni luota.

HAUDASSA

Olemukseni makaa
pimeydessä kalliohaudan,
kivi raskas rintaani painaa.
Mut outoa: Kokonaan en ole vainaa,
hikiliinan ja arkunlaudan,
läpikuultavan paaden takaa
elon kulkua katsoo silmäni ilmeetön, vakaa.

Ja kumminkin selin
olen siihen, pois kasvoni kääntyy.
Kuin taikapelistä näen,
miten käy ohi hautani saatot väen.
Omituisiksi kulkiijat vääntyy.
Kuin oudon kummituspelin,
kuin kauhunäytelmän elämän nään, jota elin.

On vaiennut järki,
vain himo ja hulluus valvoo.
Epätoivoista kaikki on, turhaa.
Veli turhan vuoksi veljensä murhaa.
Jumalaansa he kultaista palvoo,
lait ihmisyyden he särki
sydämissään kiihkon tutkaimen myrkkyyinen kärki.

Minä kuulen jymyn,
kun hornankattila kiehuu,
piruntanssi käy järjetön, houru.
Punausva sen saartaa, verinen ouru,
yöleikkoina vartalot liehuu,
suut väänteessä hullun hymyn.
Halut iljettävimmät jättävät loukkonsa lymyn.

Mitä nään, lie pilaa,
näky harhojen vääristämä,
vain karkea irvikuva,
pirunpeilistä silmiini heijastuva.
Elämää ei liene tämä?
Ei, muistoni kirkkaus silaa!
Ei, ei, tämä lie vain muutosta, vain välitilaa.

Kun tiukemmin juuttuu
kivi luihini, kun sydän näännyy,
sana tää sitä voimalla juotti:
Kukaties tämä hauta on Valajan muotti?
Elo kenties oudoksi vääntyy
siks että silmäni muuttuu,
siks että selkeys niiltä ja kauneus puuttuu.

Olen itseni hauta,
joka ihmisten keskellä kulkee.
Olen kuolleessa elämän hiven,
mut vankina alla itseni kiven.
Olen paasi, mi hautani sulkee.
Olen hautani salparauta.
Oman itseni haudasta ei mua kenkään auta.

Vuoskymmenen verran
olen vankina suolapatsaan
siit' ollut, kun taakseni käännyn,
kun, nuoruuden Sodoma, tähtesi näännyin.
Yhä jään tähän hirviön-vatsaan,
pedon-nieluun, kun vihaa Herran,
joka sieluni Niniven löi, minä uhmasin kerran.

Käy pysähtymättä
minun hautani ohitse veljet
— vai heidänkö ohitseen hauta? —
Valekuollutta kenkään ei huomaa, ei auta.
Minä koetan ojentaa kättä,
ei käteni hievahda, teljet
ovat hautani ovella raskaina, järkähtämättä.

Miten siihen johdun,
voin hymistä hiljaa maasta.
Joku veljistä: — Kuollut laulaa,
sävel heikko on, hiekka painaa kaulaa.
Joku toinen: — Ei vainajat haasta,
lie elävä tarpeessa lohdun.
Joku näin: — Kukaties se on valitus yöstä kohdun.

Ei väärässä kenkään
ole heistä. On lauluni mykkää,
olen kuollut ja puoliksi maata,
elän kuitenkin, kuolla en kokonaan saata,
sydän seisahdu ei, se sykkää,
jos hiiskua voin hivenenkään,
läpi tiiviin kivenkin rintaani ilmaa henkään.

Ja virvoittavana
sana »kenties» soi, säde taivaan,
valo yöhöni, tuskaani lohtu.
Kukaties tämä hauta on äidinkohtu,
iäks en siis jää tähän vaivaan?
Kukaties minut pitää mana
vain siksi kun kaikuu sieluni syntysana?

Sen hetken tähden
puserruksessa oon kivinielus,
kipukammio, oon tuhat vuotta.
Jos ei sana »kenties» kaikunut suotta,
»ylösnoise» ja »tulkoon sielus»
myös soi, ja ma haudasta lähden,
ylösnousen ja päivässä vaellan ihmisten nähden.

Kuin mullassa jyvä
saa hautansa, mutta myös itää,
niin syntyy hän, joka kuoli.
Ole turvassa, sieluni, heitä jo huoli.
Sinun haudassas lahota pitää,
oras tuskastas on ylentyvä.
Jos et sinä hajoa, ei ole hedelmäs hyvä.

YLÖSNOUSEMUS

Ilon aurinko, päästä
surun vankeudesta
minut ilmojen kirkkauteen,
ylös rumuudesta,
epätoivon jäästä
minut sulata kauneuteen!

Lyö, salama,
tuli, laukea!
Surun vuori
kova, aukea!
Riku, raukea,
kiven puristava kuori,
syvän epätoivoni valama,
ja vapauta sydämeni nuori!

Liikahda, paasi
sydämeni kylmän haudan,
ennenkuin se allesi nääntyy,
kuuma sydän elämältä kuolee.

Liikahda, paasi
sydämeni pimeän haudan,
nyrkkini vertyvät saranaasi,
särmään salparaudan,
ikäväni lieska sua nuolee.

Jumalani, salparauta vääntyy
saranoillaan raskas ovi kääntyy,

*

Maan päällä kuljen.
Lämpöä -- tuoksua --
valoa --
kukkien tulta!
Minä siis elän, minut on päästänyt multa.
Valossa kuljen, on ylösnousemushuomen.
Soittakaa, purot, ylösnousemusta!
Laulakaa, linnut, haudan voittanutta!
Viekää sanoma vuorten yli!
Ihminen on noussut ylös.
Ihmisen poika on noussut ylös.
Saaliinsa antoi mullan syli.
Minä siis elän, minut on päästänyt multa.
Kukkikaa, ruusut, punaista tulta!

Olen ylösnoussut.
Yrttitarhan liljat
kasteessa ihanassa kiiluu.
Rinteillä vihertävät viljat.
Idän puolla päivännousu hiiluu.
Minun sieluni ylösnousi,
minun voimani on kuin jännitetty jousi,
alla taivaan korkean holvin
käyn uusin jaloin, riemusta vapisevin polvin.
Olen ylösnoussut.

Sadat linnunsuut ylösnousemushymniä soittaa,
huminoivat vihreät puut, ovat kasteessa kummut.
Meren yllä on koi, se mun sieluni haltioittaa,
sarastuksen riemua soi meren kalliorummut.

Tule, kimmahda ees, pyhä kirkkaus taivaan kumun!
Hukun, nurmikko, vihreytees, sulan solinaan ojan.
Näen ilman ja maan, voin kuulla ma tuulien humun.
Tomu luonut on kahleistaan minut, ihmisen pojan.

GEORGIINI

ÄLÄ ELÄMÄÄ PELKÄÄ

Älä elämää pelkää,
älä sen kauneutta kiellä.

Suo sen tupaasi tulla
tai jos liettä ei sulla,
sitä vastaan käy tiellä,
älä käännä sille selkää.

Älä haudoille elämää lymyyn kulje:
Ei kuolema sinulta oveaan sulje.

Kuin lintu lennä,
älä viipyen menneen rauniolla
nykyhetkeä häädä.
Suo jääneen jäädä,
suo olleen haudassa olla,
tulevaa koe vastaan mennä.
Ole vapaa, kahleeton tuulen tavoin:
On kuoleman portti aina avoin.

Älä koskaan sano:
»Tämä on iäti minun.»
Elon maljasta juovu,
taas siitä, jos tarpeen, kivutta luovu.
On maailman rikkaus sinun,
kun mitään et omakses ano.
Elä pelotta varassa yhden kortin:
Näet aina avoinna kuoleman portin.

HURMIO

Merta —
katselen merta
yöllistä, kuohuvaa,
eessäni vaahtovarsojen huima juoksu.
Täyttää keuhkoni mun meren lämmin, kirpeä tuoksu,
aistini hurmaantuvat, yön helmaan tunto raukenee,
aavistamattoman sylinantiin autuaat käsivarret aukenee.

Sydämeni pakahtuen sykkii, riemusta nyyhkii,
kuuma kesämyrsky ihoani pyyhkii,
yöllinen myrsky hiuksia hulmuttaa,
syleilee ruumista ylhäältä alas asti,
autuus valtaa mun vastustamattomasti.

Lienenkö kärsinyt, surrut?
Lieneekö kyllästys, epätoivon toukka rintaani purrut?
Täydesti olemisen riemua
rajatta maistan, ajatta,
meren yli, maan yli laineilla humisevan tuulen
jumalien ratsu hurmio vie mua.

Riemuiten jalkani merien syvyyttä kahlaa,
valtimot kuljettavat maan suonien mahlaa,
tähdet käteeni tapaan,
huimempi myrskyn lentoa sieluni vapaan
lento päin aamutähden koittoa.
Soittoa, myrsky, soittoa,
meri, tyrsky, lyö kallioitten rumpua!
Suutelen rannan hiekkaista kumpua
kuin hautani kumpua,

ovat huuleni olevaisen huulet.
Puhaltakaa, tuulet,
meri, tyrsky, mereni,
keinuta suurempaan humalaan vereni!

— — —

Meren hiljence soitto.
Onko tämä kaikkeuteen hukkuminen,
olevaisen sydämelle nukkuminen?
Vaimetessa kalliorummun
kukittaa voitokas aamunkoitto
ruusuilla hiekkaisen kummun.

Minun ovat nuoruuden-kaivosi
alati syvät, alati hyvät,
minun ovat aivosi
viisautta vuotavat,
elämä,
silmäsi tähtimeren luotaavat,
näkevät.
Lämpiminä kiertovat mun käsivartes väkevät,
rakkautes tulisena virtana hukuttaa mun,
sädevuona sydänsuven aamun,
kuolema.

LUODE JA VUOKSI

Tänä hetkenä sydänyön
tuhansissa vuoteissa ihminen kuolee,
tuhattuhatta elämää niitetään.
Tuhattuhatta toisiinsa liitetään,
tuhattuhatta nai, tuhattuhatta huolee,
tuhattuhatta elämää siitetään
tänä hetkenä sydänyön.

Tänä hetkenä sydänyön
kivun polttoon ja riemuun väkevään
tuhansissa vuoteissa äiti raukee,
tuhattuhatta kohdunsidettä laukee.
Ens kertaa voimaan näkevään
tuhattuhatta ihmissilmää aukee
tänä hetkenä sydänyön.

Tänä hetkenä sydänyön
tuhat vuotta yhtyy tuhanteen vuoteen,
tulevainen kahleensa musertaa,
elo keinuu rytminä vuoksen ja luoteen.
Minun rintani kohtua pusertaa
tuhattuhatta laulua helmassa vuoteen
tänä hetkenä sydänyön.

ENDYMION

Nuku luolassas, iäti-nuori,
kukat otsallas.

Sinut saartaa untesi vuori,
unes perhoskotelon kuori,
olet aikojen valtias.

Suvun jälkeen kuolee suku,
elät, Endymion.
Unen vuoroissa iäti nuku,
ei täyty sun päivies luku,
unen nuoruus on kuolematon.

GEORGIINI

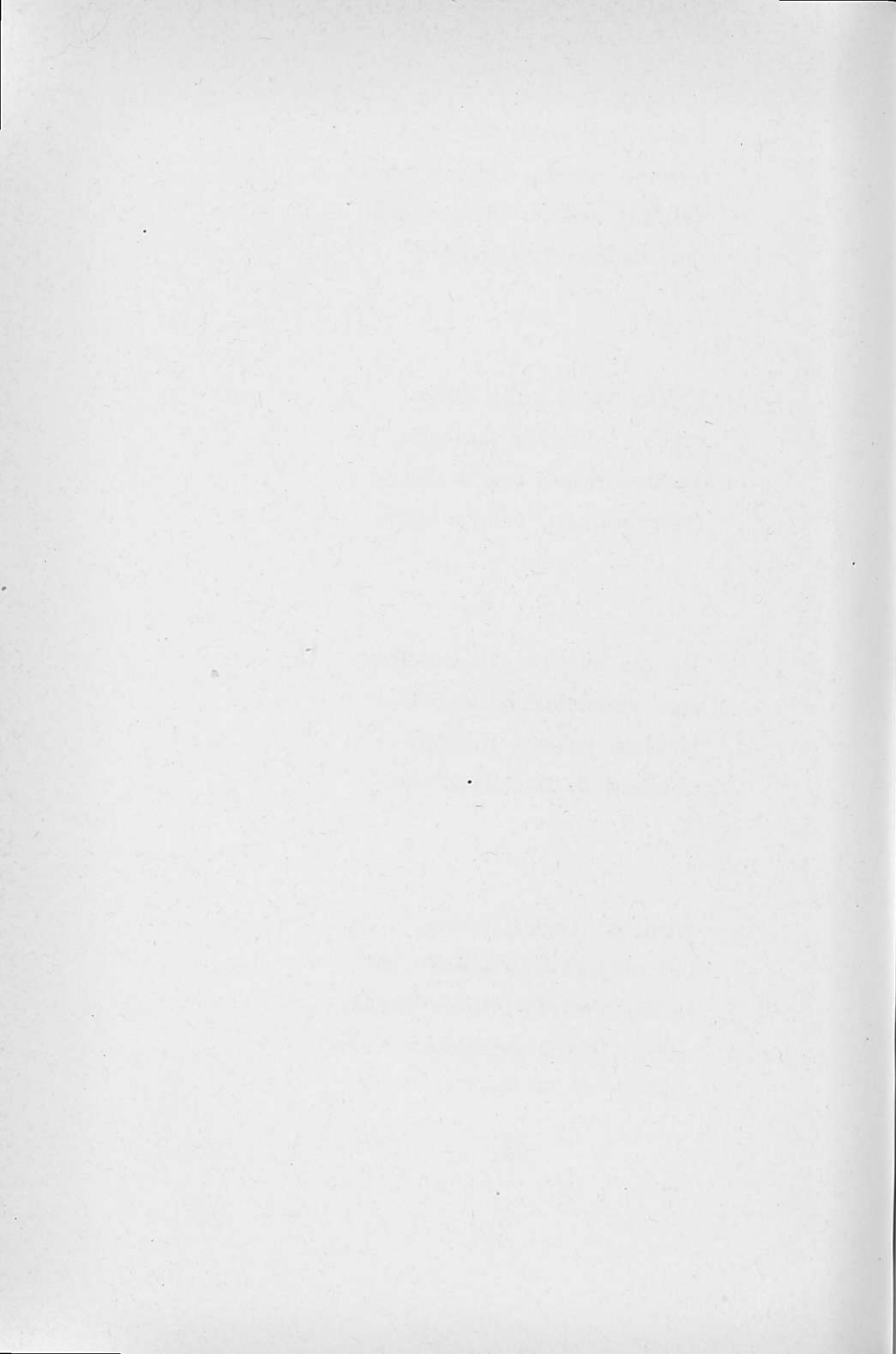
Heitti sammuvan päivän miilu
ikkunoihimme ruskon viinin.
Tukkas mustassa yössä: hiilu
syksyn ylpeimmän georgiinin.

Päivät syksyiset, säteilevät
hurman ylpeän tuta soi mun.
Valmut, neilikat vei jo kevät,
jätti daalian kultaloimun.

Kukka ylpeä sulle säilyy,
syksyn kultainen georgiini.
Juomasarkassa eessä päilyy
täysivuotinen, valmis viini.

En ma kysele: »Ikuisesti?» —
ensi yönä jo tulkoon halla!
Hehkun pelotta, tulisesti
niinkuin daalia talven alla.

Kuuma, rohkea, kirkas, hellä
olkoon tunteeni kypsä viini,
hehku kuoleman kynnyksellä,
syksyn ylpeä georgiini.

OMNIA MEA MECUM PORTO

HENKIPATTO RAKKAUS.

Rakkaus henkipatto
    kahleitta tietään kulkee.
Astua taloon julkee,
    puristaa ihmisen kättä,
kuiskata lauseen rakkaan,
    katsoa hehkuvaan takkaan,
mutta, kuin painais katto,
    lähtee ja portin sulkee
taaksensa silmäämättä.

Tuntea ei voi huolta,
aina se lieden löytää.

Vieras on sille vastuu,
tiellä kun toiseen töytää.

Lähestyy juhlapöytää,
kohta jo pois päin astuu.

Äänen se kerran kuuli
vuorilta, lännen puolta,
hymisi vuorten tuuli:

Jalkasi kauan astui
helteisen kevääs teitä,
janoa näit ja nälkää,
syö suven rypäleitä!
Vaikeni kielto kade,
voimaton huuto »älkää!»
Putoaa lämmin sade,
siitä jo pelot kastui.
Yltäsi kahleet heitä!

Kielto on yksi ainut:
Ihminen, ällös sano
omakses ihmiskättä,
ikuista ällös ano.

Lähteestä viihdä jano,
jälkiäs silmäämättä
tietäsi jälleen astu,
siksi kun lepoon painut,
rauhaton aallon lastu.

DAALIA-UNI

Vastaani tanssit sa aikaan syksyn tuulten,
purppura syksyn ja kulta verhos ties.
Kevätkukka viirinäs, tulppaani huulten,
helkatuli hiustes yön sun silmäis lämmin lies.

Kulmillesi kiersin ma syksyn georgiinin,
daalia-unen näin luonas loistavan.

Kanssani joit sinä syksyn kypsän viinin,
loittonit luotani tietä maailman.

Muuttolintu rakkaus ei tehdä voinut pesää
sydämeeni, jossa jo syksy punertuu.

Etelään se lensi sun myötäs kohti kesää
maalinaan Capri ja magnoliapuu.

Taas tulit vastaan sa aikaan pälviuntien,
kottaraisten fanfaarit kun kevään kuuluttaa.

Mutta ei löytynyt alta kevätlunten
Persiamme kultaa, ei Tyroon purppuraa.

Daalia-unemme nyt muistimme vaivoin,
syksyn georgiinit oli maahan maatuneet.
Sinivuokon ummun sulle pälveltä kaivoin,
erosimme emmekä koskaan kohdanneet.

SINÄ JOTA RAKASTAN

Jossain syviin uumeniinsa metsä
kätkee sinut, jota rakastan.
Avaat siellä honganlatvain humuun
silmäs aamunkirkkaan, ihanan.
Taikka heräät Regent Streetin sumuun,
taikka Tyynenmeren loiskinan
palmurantaas kuullen hymyilet sä.

Silloin tällöin korvissani helää
äänes soinnahdus, niin kaukainen,
jostain laulaen kuin lintu sadun,
hyminästä meren laineitten,
metsätieltä, pauhinasta kadun.
Ja ma hetken mittaan, hetken sen
päällä maan saan ikuisuuden elää.

Silloin tällöin heikon kangastuksen
kauneudestas sun ma täällä näin.
Ihmismuodosta tuo hohde lähti,
niinkuin heijastaa maan yötä päin
valon auringosta kiertotähti.
Yöstä maan jäin kauas, valoon jäin,
valtaan rajattoman kirkastuksen.

Täysin eivät voi nää silmät maiset
ihanuuttas edes aavistaa.
Turhaan sydän luokses tietä kysyy,
asuinpaikkasi on outo maa,
lausumattomana nimes pysyy.
Syleilyyn ei sua kiertää saa
nämä käsivarret kuolevaiset.

Hyvä näin, ja tähän tyydyt, sielu.
Suuri ikävöinnin onni on.
Mitä syleilit, pois luotas häilyy,
luokses jää vain saavuttamaton,
omanas se ainoastaan säilyy,
uni sydämesi kammion.
Sitä ahmaise ei arjen nielu.

Sitä peittää ei voi tuhka ajan,
jolla aineen kahletta ei lie,
jota verhoa ei mainen vaate,
jonk' ei jalkaa tahraa mainen tie.
Ihanteeni, kuihtumaton Aate,
kauniina sun sydämessään vie
unennäkijäsi taakse Rajan.

»OMNIA MEA MECUM PORTO»

Kaiken omasi mukanas kannat,
sieluni, niinkuin Simonides.
Kokosit itselles juuri sen verta
kuin sinun mahtui kantamuksees.
Keskellä elämän myrskyistä merta
tää joka kerta
tuo ilon murheesees:
Kuin runoniekka Simonides
kaiken omasi mukanas kannat.

Omaisuu­tes­i mukanas kannat,
loistavan telttas, Simonides:
Yllesi jäi sinikupooli taivaan,
minne sa muistatkin vaeltanees.
Et karavaanistas joudu sa vaivaan:
Maihin ja laivaan
viet omat askelees.
Merelle, maihin, Simonides,
askeles aina sa mukanas kannat.

Omaisuu­tes­i mukanas kannat,
ruhtinashiippas, Simonides.
Loistoa timantti Pohjantähden
huipusta sen luo vaelluksees.
Kalleus säihkyy kaikkien nähden
arvosi tähden,
yöks sitä riisu et ees.
Öin sekä päivin, Simonides,
päässäsi ruhtinashiippasi kannat.

Omaisuu­tes­i mu­ka­nas kannat,
ruhtinas­vaat­tees, Simonides.
Päivisin käyt valodolmaanissas,
illaksi vaihdat sen ruskoisees.
Öin sysimustassa manttelissas
unelmissas
käyt kera saattuees.
Ruhtinas­vaat­tees, Simonides,
silkkiset viittasi mu­ka­nas kannat.

Omaisuu­tes­i mu­ka­nas kannat,
ruhtinas­vuotees, Simonides.
Tähdikäs on lepokammios katto,
saat maan untuvat pieluksees,
peittos on nurmikön silkkinen matto.
Henkipatto,
niin nukut rikkautees,
jonka sa niinkuin Simonides
hautaasi asti mu­ka­nas kannat.

KALMISTOTIELLÄ

MULLAN JA VEREN KEVÄT

Sinä lähdit, mummoni, viime matkallesi
ihan lopulla menneen vuoden huhtikuun,
kun ryhdytty juur oli pihojen lakaisuun
ja maantien varrella helisten hyppi vesi.

Tulin kotiin. Pirtissä vanha myrtti kukki
kuin entisin kevään, posliiniruukussaan.
Mut ullakon etäisimpään sopukkaan
oli kannettu uuras seuralaises rukki.

Hyvä kynttilän onhan sammua aamun koittoon.
Hyvä sen joka lieden tulta on vaalinut
monin vuosikymmenin, uskonut, rukoillut,
hyvä sen on nukkua kottaraisten soittoon.

Joki takaisin virtaa äitinsä meren syliin.
Tomu mullasta noussut on mullassa autuain.
Jyvä pellossa nukkuu, oraan osa vain
on viheriöidä, kun pääskysel palaavat kyliin.

Minun on kuin äänesi, mummo, kuulisin maasta:
»Maan elämän elin, ja nyt olen itse maa.
Sinun vuorosi vielä on suvea odottaa.
Lumi eikö jo sulanut pihalta, kotihaasta?

Polun vartta jo eivätkö kevätpurot juokse?
Mäen kupeelta eikö jo kohoa vuokon pää?» —
Minun silmäni polkua tuijottamaan jää:
Se elämän luotako vie vai elämän luokse?

Olen sairas. Mitä jos enää en parantuiskaan?
Mitä jospa en enää kevättä toivokaan?
Minä kumarrun puoleen paljastuvan maan,
»rakas mummo, rukoile puolestani!» kuiskaan.

KUOLEMAN HYVÄILY

Oi Kuolema, kaivattuni,
käsivarsillas levännyt oon.
Oli autuas luonasi uni,
tämän lauluni todistakoon.

Mua kerran jo suutelit sinä,
sinun lootushuuliltas sain
ihanampaa lääkettä minä
kuin huulilta maan asujain.

JOULUAATTOAAMUNA

On aamu, on jouluaatto.
Näköpiirin kultaista rajaa
itätuuli pilviä ajaa,
levotonna käy niiden saatto.

Levottomammin ei maantietä
repaleiset kulkurit kulje,
joit' ei kodin kammiot sulje,
jotk' eivät jouluja vietä.

Sukulaisia sieluni lienee
nuo taivaan tien vaeltajat.
Sekin unhoitti viitat ja rajat,
vaeltaa, mihin tuulet vienee.

Niin riemua, murhetta vailla
sen on kulkea yksin määrä,
ei tietää, mik' oikea, väärä,
ei tuomita toisten lailla,

yli astua kaikkien rajain
epäröimättä, viivähtämättä,
ikävöimättä ystävän kättä,
unelmoimatta lämmöstä majain.

Niinkuin tuon pilvien saaton
yli maan, näköpiirin rajaa
sitä kohtalon tuuli ajaa
yli juhlan ja jouluaaton.

UUDENVUODENYÖNÄ

Ajanvaihdantatyössä,
ajastaika uusi,
älä oveeni lyö sä.
En kolkutteluusi
minä herää yössä.

Ajan osoitin kääntyy,
en kulje sen mukaan.
Miten vuoteni sääntyy,
sitä tiedä ei kukaan,
mihin jalkani nääntyy.

Oman aikani myötä
minä matkaan lähden.
Jo näyttää yötä
säde kohtalon tähden.
Sydän, kupees vyötä!

Elon vihreät polut
sua vietteli kerta.
Ohi niiden jo solut,
päin aavaa merta
joen pyörteissä jolut.

Käsi ihmisen siellä
ei voi sua auttaa.
Meri saa sinut niellä,
ei venhettä, lauttaa.
Nyt oot menotiellä.

Et tunne sa majaa,
et lämmintä liettä.
Sua kohtalos ajaa
tienviitoitta, tiettä.
Ratas kohtaa rajaa

ajanjakson ei uuden,
yli vuosien kulkee.
Meri ajattomuuden
jo sun puoliksi sulkee,
syli rajattomuuden.

Myös mulle se hohti,
elon punainen viini.
Käden kurkoitin kohti,
mut siemauksiini
joku myrkkyä johti.

Lie arpa se parhain
kuvat pettävät heittää
elon kauniiden harhain.
Elonvirtani peittää
meri liianko varhain?

Minä kääntää tahdoin
ajan hiekkakellot.
Mitä tehdä ma mahdoin?
Ajattomuuden vahdoin,
meri, vastaani vellot.

Kuka vuoden uuden
vois minulle antaa?
Kuka vois minut kantaa
merest' ajattomuuden
päin elämän rantaa?

UNIEN VUOSI

Unet narsissin, kielon
jo tuleentuu.
Sydän, sinulla viel' on
vain kukkien kuu.

Ens omenat puista
yön myrsky jo löi.
Sydän, arpasi muista:
Kukit, et hedelmöi.

Vain kukasta kukkaan
sun on puhjeta työs.
Kevätsääs kukit hukkaan,
suvipäiväsi myös.

Kun puut kumartuu sun
ties yllä, kun näät
punamarjoissa ruusun,
hedelmittä sa jäät.

Kevätkuus kukit suotta,
suvi kuluu, on syys.
Elät untesi vuotta,
se on iäisyys.

Kun valmujen viinin
suven helle jo joi,
kukat nous georgiinin,
tulimaljansa soi.

Vie ens yö jo salaa
georgiinit kenties.
Mut kankailla palaa
kanervikkojen lies.

Ja kun nummia peittää
lumen vaippa ja jään,
yö kukkansa heittää
yli lähtijän pään.

MUSIIKKIA KALMISTOSSA

Kalmiston rantaa pyyhkii
kohisten syksyinen meri.
Peitti jo maan hämy ehtoon,
risteissä tuuli nyyhkii.

Väsyneen tänne he laski
maan syvän, routaisen kehtoon.
Laulaa kellojen vaski,
soi meren orkesteri:
Pientä on kaikki tää,
on kevyt painavin taakka.
Kohta jo saat levähtää,
odota iltaan saakka.

Laulaa kellojen vaski.

Pauhuun syksyisen meren
poljento lyöntien haipuu.

Niin iät nousi ja laski,
niin heräs tänne ja hukkui
ihmisen laulu ja kaipuu,
niin meren helmaan nukkui
punaiset virrat veren.

Pientä on kaikki tää,
on elos haihtuva sauhu.
Ei jalanjälkeäs jää,
jää meren kumea pauhu.

Vaiennut on humu kellon.

Haihtuva niinkuin sauhu
on sävel ihmisen laulun,
pois ajan hyöky sen pyyhkii
hiekkasta elämän taulun.

Yllä kuoleman pellon
hämärtää, tuuli nyyhkii,
soi meren kumea pauhu:
Pientä on kaikki tää,
pieniä laulus ja vaivas.
Suuri on määränpää,
suuri on meri ja taivas.

Ylläs jo yö hämärtää.

ALPEILLE

Tule Alpeille, sieluni, kun päiväs laskee,
katso: kaukaisina laaksot kangastaa.
Etäältä nää mullan tuska, autuus,
ennenkuin yön vaippaan peittyä maa.

Tule Alpeille, sieluni, kun päiväs sammuu,
lähellesi siellä tähdet valahtaa.

Iltaruskon, uuden aamuruskon
viime, ensi säde sinne singahtaa.

KALMISTOTIELLÄ

Nyt syttyvät lyhdyt,
sävel malminen soi hämäärään.
Joki, mereen nyt yhdyt,
kuka liet, näet matkasi pään.
Huminoivat kellot,
meri keinuttaa sua lastaan.
Meri suuri, jo hyrskit ja vellot
elonvirtaani vastaan . . .

Kumahdellen ne kellot
näin laulavat: Yö hämärtäy,
tuleentuvat pellot
ja viljassa viikate käy.
Joka päivä ne soivat
majanmuuttoa ihmisen erään.
Valon nähdä mun silmäni voivat,
minä aamuun herään . . .

Asun varrella kadun,
joka kalmiston portille vie.
Puutarhoihin sadun
minut johtaa se hämyinen tie —
oi sieluni, siellä
alabasterilinnassa runon,
unelmissasi kalmistotiellä
hyvä viipyä sun on.

Sua tutkaimet surun
ovat viiltävät kiduttaneet.
Häly turhuuden turun,
ivanaurut sun on repineet.
Sinä näit kataluuden,
jota maassa et olevan tiennyt.
Ah, pitoihin en mataluuden
sua enää ma vie nyt!

Huminoivat kellot
ihanuutta jo määränpään.
Meri, vastaani vellot,
sinut kauan jo kuulin, sun nään.
Asun varrella kadun,
joka kalmiston portille johtaa.
Paratiisina lapsuuden sadun
se mun silmiini hohtaa.

On suuri se hetki,
se tuokio kuvaamaton,
tämä harharetki,
odysseia kun päättävä on.
Jää seireenisaaret,
jää likaiset kaupunkinne.
Kodin korkeat holvikaaret,
käyn varjoonne sinne.

Asun varrella kadun,
joka kalmiston portille vie.
Puutarhoihin sadun
minut johtaa se hämyinen tie.
Jo nyt, sieluni, luovu
elon maljasta. Vain unet, runo
ovat viiniäs, siitä nyt juovu,
eioseppeles puno.

Nyt toimita talos,
on hetki se tuntematon,
jona sammuva valos,
elonkynttiläs suitseva on,
joka silmäsi peilin
iäks peittää verholla luomen,
saves rikkoo, hauraan leilin —
kukaties se on huomen?

Nimes elämän tauluun
jää hetkisen vain mitatun.
Nyt puhjeta lauluun,
oi sieluni, on osas sun,
osas ihmeellinen,
kun ennen lepoa mullan
näet ilmojen kuultavan sinen
ja pilvien kullan.

KUVASTIMESTA

Kuvastimesta minua vastaan
sinä katselet, ihmeellinen.
Minä ymmärrän ainoastaan:
Minä en ole siinä, en.

Sinä katselet silmilläni,
sinä hymyät suullani mun.
En peilistä itseäni
minä nään, näen sun, vain sun.

Kuka liet — ylimaallinen aamu,
iankaikkinen yö — sinut nään
kuvastimesta, niinkuin haamu
näkymättömäks itse ma jään.

BARCAROLA

On maassa routaa,
    pian sataa lunta.
Joku pois mua soutaa
    — tämä on kuin unta —
minut merelle noutaa.

Putos punainen ilta.
Päin soudamme merta,
ja tulta ja verta
on ruskon silta.

— Surin, riemuitsin kerta —

— Kuka »kuolema» huusi? —
Ilo silmissäs lymyy
ja nauraa suusi:
Elo kuololle hymyy,
kevät syksylle uusi.

Yltympäri kulta,
maa musta jää taaksi,
jää ainiaaksi.
Olen palavaa tulta.
Ui merelle haaksi.

Kylä jäädä joutaa,
olen väsynyt kyliin.
Pois saat minut soutaa
meren keinuvan syliin,
et takaisin noutaa.

En murehtia saata,
on tuulien tie mun.
Ilot mullan voi laata,
saan laineitten riemun,
en ikävöi maata.

Vedet, hyrskähdelkää!
Meren, taivaan pariin!
Päin suurta selkää!
Jos törmäämme kariin,
hukun kanssas, en pelkää.

UNEN KAIVO

UNEN KAIVO

Elämäni kaiken yllä
päilyt, unen kaivo syvä,
pohjastas en ylös yllä.
Sielulleni tuutu hyvä
onkin kultahiekkas kyllä.
Päily raunioni yllä!

Pohjaan unen syvän lähteen
painuin, rikkinäinen leili.
Nukun veden syvän alla
avosilmin, puolin valvon
tuijotellen Pohjantähteen.
Korkealla, korkealla,
lailla toisen vedenkalvon
sähköy avaruuden peili.

Auringosta sädevirta
viileänä veteen putoo,
keinuu, suuri kultapirta,
unen varjosilkin kutoo,
langan liittää toiseen lankaan,
kutoo kuolon mustin loimin,
elon punakutein kankaan,
kulmilleni unhon hunnun.
Lumoukseen jäävän tunnun,
siit' en pääse maisin voimin.
Unhoittaen maisen tiedon
tiukemmalle harson kiedon.

Piirittää mun unen levät,
kaislain urut hymisevät,
keltaviidat kummat huojuu,
mustat unimarjat nuujuu,
köynnöstäjät punoo paulaa,
vääntää unen noitavanteet,
sittaa nilkat, vyöttää ranteet,
kietoo uumat, kiertää kaulaa,
kalat kummalliset kuiskii,
pitkin huntuevin huiskii,
silmiäni hipoilevat,
ruokohuilut sorisevat,
laine liikahtaa ja laulaa,
hiljaa, unelias, velloin
soittaa raakunkuorikelloin.

Unen kummallinen metsä,
elämäni kaiken peitit,
unen virttä hymiset sä,
ylleni loit unen seitit,
enää irti laske et sä.

Partaan yli kumartuvan
toisinaan nään ihmishaamun.
Jossain vedenkalvon yllä
ihmiskasvot hetken häilyy,
havahtumaan pakottaa mun,
jotain muistelemaan saa mun.
Tunnen, tajuan sen kyllä,
vaikka virin välkkä päilyy
hämmentäen näkökuvan,
käsivarren kurkoittuvan,
muttei luokseni se yllä.
Unen kaivo, syvyyttäsi
ei voi yltää ihmiskäsi,
kuilus pyörryttävän yli
turhaan viittoo ihmissyli.

Vedet himertäen helluu,
valjut lasililjat kelluu,
luikeroivat rönsyt lumpeen
niinkuin kellertävät käärmeet,
rintani ne siinä vainuu,
työntyy lihaan, suoniin painuu,
imee valtimoista verta,

mutta kukat, niinkuin salaa,
kukat suuret, keltapäärmeet
huulilleni hiljaa taipuu,
velhojuoman niille valaa,
vettä Lethen, unhon merta.
Silmäni mun painuu umpeen,
sammuu tuska, muisto, kaipuu.
Elämään en enää palaa.

Kaukaa elon äänet kaikka,
outo, kummallinen humu.
Kauas elon toimet jäivät,
päiviin yöt ja öihin päivät
sulavat, en mittaa aikaa.
Kuultaa avaruuden kumu.

Valjumpana vesililjaa
nukun unelmissa hiljaa
juoden unten velhojuomaa,
juomaa oman rinnan suomaa.

SISÄLLYS

ELÄMÄ JA KAUNEUS.

Elämä ja kauneus.....	7
-----------------------	---

SYYSKUUN KUKKIA.

Syyskuun kukkia.....	15
Lähteneelle	17
Kultaa	19
Syysyön fantasia	21
Anteeksianto	27
Helymys	29

MULLAN KEHTO.

Kehtolaulu	33
Laulu	35
Hyvää yötä	37
Maaliskuinen auringonlasku.....	39
Valohämyä	44

KAUNIILLE VELJILLE.

Muodonvaihdos	49
Viulu	51
Kauniille veljille.....	53

VARJORUKKI.

Rukkilaulu	57
Kain	60
Huuto	63

Paennut	67
Haudassa	70
Ylösousemus	76
GEORGIINI.	
Älä elämää pelkää.....	83
Hurmio	85
Luode ja vuoksi.....	88
Endymion	90
Georgiini	92
OMNIA MEA MECUM PORTO.	
Henkipatto rakkaus.....	97
Daalia-uni	100
Sinä jota rakastan.....	102
»Omnia mea mecum porto».....	105
KALMISTOTIELLÄ.	
Mullan ja veren kevät.....	111
Kuoleman hyväily.....	114
Jouluaattoamuna	116
Uudenvuoden yönä	119
Unien vuosi.....	124
Musiikkia kalmistossa.....	127
Alpeille	130
Kalmistotiellä	132
Kuvastimesta	137
Barcarola	139
UNEN KAIVO.	
Unen kaivo.....	145

KAARLO SARKIA

»— tämän yksinäisen, päivän melua aina karttaneen uneksijan sanassa on yllättävästi salattua voimaa ja hänen äänensä on ei ainoastaan kaiultaan jalostettu, vaan myöskin kantava ja syvä.» (Kaarlo Marjanen.)

*

Kahlittu.

Runoja, 20:—

»— epätavallisen kypsä lyyrillinen esikoisteos, syntyperäisen taiteilijaveren tuote.» (V. A. Koskenniemi.)

»— syntyperäinen runollinen lahjakkuus, todellisen lyyrillisen veren syke on ilmeinen Kaarlo Sarkian runokokoelmassa.» (Lauri Viljanen.)

Velka elämälle.

Runoja, 20:— Saanut valtion palkinnon.

»Esikoiskirjan aito lyyrillinen suoni sykkii uuden kokoelman parhaissa runoissa kaihomiellisenä, kiihkeänä ja melodisena, suggeroiden lukijaan puhtaan täyteläisen tunnelman.»

(V. A. Koskenniemi.)

»— persoonallinen, eletty ja muodon saanut sydämen kokemus, lyriikan suurin alkulähde, soi kauttaaltaan näissä kauniissa runoissa.» (Rafaël Koskimies.)

»— runoja, joiden sielukäs, intohimoinen rytmikka ja valikoitu, miltei-pä nautinnollisen värikäs sanonta taidollisesti ovat hyvin korkeata tasoa.» (Kaarlo Marjanen.)

Hinta 50 mk, kangask. 65 mk.

Suom. kansok. 1.
Sartia

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA

120 101 9929

KIRJANSITOMO
TUKEVA
|| HELSINKI ||

X

